

Immigratie- en Naturalisatiedienst
Ministerie van Justitie en Veiligheid

Inburgeringsexamen: voorwaarde voor naturalisatie

1. Waarom deze publicatie?

Als u via naturalisatie Nederlander wilt worden, moet u onder andere zijn ingeburgerd. Dit wil zeggen dat u behoorlijk Nederlands kunt spreken, lezen, schrijven en verstaan. Ook moet u zich kunnen redden in de Nederlandse maatschappij. Om dat aan te tonen moet u een inburgeringsdiploma halen. De gemeente kan u hebben verteld dat u de naturalisatietoets moet halen. Daarmee wordt het inburgeringsexamen bedoeld. Als u dit examen haalt krijgt u het inburgeringsdiploma. Met dit diploma kunt u een naturalisatieverzoek indienen. Er wordt dan nog wel gekeken of u ook aan de andere voorwaarden voor naturalisatie voldoet.

In deze publicatie leest u uit welke onderdelen het inburgeringsexamen bestaat en in welke situaties u geen inburgeringsexamen hoeft te doen. Hebt u na het lezen van deze publicatie nog vragen? Kijk dan bij hoofdstuk 5 'Meer informatie'. Daar staat waar u met uw vragen terecht kunt.

Geen inburgeringsexamen bij optieprocedure

Soms kunt u Nederlander worden via de optieprocedure. Dit is een eenvoudige en snelle manier om de Nederlandse nationaliteit te krijgen. De gemeente beoordeelt dit verzoek. Als u voor optie in aanmerking komt, hoeft u geen inburgeringsexamen te doen.

Inburgeringsexamen bij verzoek om naturalisatie

Als u niet voor optie in aanmerking komt, kunt u een verzoek om naturalisatie indienen bij de gemeente. De Immigratie- en Naturalisatiedienst (IND) beoordeelt dit verzoek. Voordat u het naturalisatieverzoek kunt indienen, moet u wel het inburgeringsexamen hebben behaald. Het kan zijn dat u het inburgeringsdiploma al hebt behaald, omdat u mogelijk de eerste vijf jaren van uw verblijf in Nederland inburgeringsplichtig was volgens de Wet Inburgering.

***Let op!** De informatie in deze publicatie geldt alleen als u het inburgeringsexamen in Nederland maakt. Als u in een ander land woont en Nederlander wilt worden, kunt u contact opnemen met de Nederlandse ambassade in uw land. Meer informatie over het inburgeringsexamen in het buitenland (Basisexamen inburgering) vindt u ook in de publicatie 'Inburgeringsexamen: voorwaarde voor naturalisatie in het buitenland' op www.ind.nl.*

2. Hoe ziet het inburgeringsexamen eruit?

Het inburgeringsexamen wordt afgenomen door de Dienst Uitvoering Onderwijs (DUO) en bestaat vanaf 1 oktober 2017 uit de volgende onderdelen:

1. Mondelinge en schriftelijke vaardigheden in de Nederlandse taal:
  - a. leesvaardigheid;
  - b. luistervaardigheid;
  - c. schrijfvaardigheid;
  - d. spreekvaardigheid ; en
2. Kennis van de Nederlandse samenleving (KNS):
  - a. kennis van de Nederlandse maatschappij;
  - b. oriëntatie op de Nederlandse arbeidsmarkt; en
3. Participatieverklaringstraject.

Als u het inburgeringsexamen haalt krijgt u een inburgeringsdiploma. Met dit diploma kunt u naturalisatie aanvragen.

Soms hoeft u niet het gehele inburgeringsexamen te doen, maar slechts een deel. Dit is het geval in de volgende situaties:

- U hebt een Certificaat Inburgering Oudkomers. U hebt voor alle taalonderdelen niveau 2 behaald. U moet alleen nog het onderdeel Kennis Nederlandse Samenleving halen.
- U hebt deel I (kennis van staatsinrichting en maatschappij) van de naturalisatietoets (van vóór 1 april 2007) gehaald. U hoeft de toets Kennis Nederlandse Samenleving niet meer te doen. De andere onderdelen van het examen moet u nog wel halen.
- U hebt een Certificaat Inburgering Nieuwkomers (WIN-certificaat) voor maatschappij oriëntatie KSE-niveau 2 (tot 1 september 2001 minimaal 85%, na 31 augustus 2001 minimaal 80%) met de verklaring van de onderwijsinstelling. U hoeft de toets Kennis Nederlandse Samenleving niet meer te doen. De andere onderdelen van het examen moet u nog wel halen.
- U hebt een Certificaat Inburgering Nieuwkomers (WIN-certificaat) met alle taalonderdelen op minimaal niveau 2 met de verklaring van de onderwijsinstelling. U moet alleen nog het onderdeel Kennis van de Nederlandse Samenleving (KNS) halen.
- U hebt een Verklaring Educatie van het ROC en na een toets alle taalonderdelen op minimaal niveau 2 gehaald. U moet alleen nog het onderdeel Kennis van de Nederlandse Samenleving (KNS) halen.
- U hebt een Certificaat Nederlands als Vreemde Taal (CNaVT) op minimaal niveau A2. U moet alleen nog het onderdeel Kennis van de Nederlandse Samenleving (KNS) nog wel halen.

- U hebt vrijstelling voor het onderdeel oriëntatie op de Nederlandse arbeidsmarkt als u de pensioengerechtigde leeftijd hebt bereikt of als u zich voor 1 januari 2015 bij DUO hebt aangemeld voor het inburgeringsexamen of een onderdeel daarvan en u voor 1 februari 2015 het examengeld hebt betaald. U bent ook vrijgesteld voor het onderdeel ONA als u gedurende een periode van 12 maanden voorafgaande aan het verzoek tot vrijstelling in tenminste 6 maanden minimaal 48 uur per maand in Nederland werkzaamheden in loondienst hebt verricht. U kunt vrijstelling aanvragen via de Dienst Uitvoering Onderwijs (DUO).
- Bent u niet inburgeringsplichtig op grond van de Wet inburgering? Dan hoeft u het participatieverklaringstraject niet te doen.

3.

Wanneer hoef ik het inburgeringsexamen niet te doen?

Als u Nederlander wilt worden door naturalisatie, moet u het inburgeringsdiploma halen. In een aantal gevallen hoeft u dit diploma niet te halen en hoeft u het inburgeringsexamen niet te doen.

U hoeft het inburgeringsdiploma niet te halen als u bij het indienen van uw naturalisatieverzoek bij de gemeente kunt aantonen dat u behoort tot één van de volgende categorieën vrijgestelde personen:

1. U bent Molukker en valt onder de Wet betreffende positie van Molukkers van 9 september 1976 (dit blijkt uit uw registratie bij de gemeente).
2. U hebt een Nederlands diploma of getuigschrift, (uitgereikt op basis van een Nederlandse wet voor onderwijs van hoger niveau dan het basisonderwijs) en het onderwijs is in de Nederlandse taal gevolgd.
3. U hebt een diploma Staatsexamen Nederlands als tweede taal (NT-2), programma I of II.
4. U hebt een WIN-Certificaat, met bijbehorende verklaring van de school, met voldoende niveau voor onderdeel Maatschappij Oriëntatie (t/m 31 augustus 2001 85% of hoger, vanaf 1 september 2001 80% of hoger) en voldoende taalniveau op alle onderdelen (niveau A2).
5. U hebt een beschikking vrijstelling/ontheffing B&W waaruit blijkt:
  - a. dat het inburgeringsprogramma achterwege kan blijven vanwege reeds verworven kennis (op grond van artikel 5, tweede lid, WIN);
  - b. dat inburgeringsprogramma achterwege kan blijven omdat verzoeker met goed gevolg een toets bedoeld in artikel 5, vierde lid, WIN, heeft afgelegd;
  - c. dat u ontheven bent voor onbepaalde duur van de inburgeringsplicht wegens medische gronden (op grond van artikel 3, derde lid, onder a WIN).
6. U hebt een inburgeringsdiploma, met alle onderdelen op niveau A2.
7. U hebt een document dat is uitgereikt nadat u voor 1 januari 2013 met goed gevolg de Verkorte Vrijstellings-toets hebt afgelegd.
8. U hebt tijdens uw leerplichtige leeftijd (tussen 5 en 16 jaar) tenminste 8 jaren in Nederland gewoond.
9. U hebt een Belgisch diploma of getuigschrift (uitgereikt op basis van een Belgische wet voor onderwijs van hoger niveau dan het basisonderwijs) met een voldoende voor het vak Nederlands + cijferlijst (beide documenten voorzien van apostille).
10. U hebt een Surinaams diploma of getuigschrift (uitgereikt op basis van een Surinaamse wet voor onderwijs van hoger niveau dan het basisonderwijs) met een voldoende voor het vak Nederlands + cijferlijst (beide documenten voorzien van apostille).
11. U hebt een diploma van het Europees baccalaureaat van de Europese school, met Nederlands als 1e of 2e taal en een voldoende voor het vak Nederlands.
12. U hebt een getuigschrift International baccalaureaat Middle Years Certificate, International General Certificate of Secondary Education (IGSE) of International Baccalaureaat, met een voldoende voor het vak Nederlands. Bij het IGCSE Certificaat is de waardering A t/m G een voldoende voor het vak Nederlands.
13. U hebt een certificaat Naturalisatieoets (zoals dit luidde voor 1 april 2007). Hieruit moet blijken dat u bent geslaagd voor de volgende vijf onderdelen: kennis van staatsinrichting en maatschappij; spreek-, luister-, schrijf- en leesvaardigheid.

4.

Wat moet ik doen als ik denk dat ik het inburgerings-examen niet of slechts gedeeltelijk hoeft te maken?

Als u een verzoek om naturalisatie wilt indienen en denkt dat u het examen of een deel van het examen niet hoeft te maken, moet u dit met de gemeente bespreken. Bij de gemeente moet u het document laten zien waarmee u dit kunt aantonen. Het moet het originele document zijn, geen kopie. De gemeente bekijkt het document en geeft u advies of u het examen wel of niet moet doen. Adviseert de gemeente dat u het examen gedeeltelijk moet doen? Dan moet u zich met dit advies melden bij DUO voor het afleggen van de vereiste examenonderdelen.

5.

Wat moet ik doen als ik het examen niet kan maken?

Op grond van medische redenen (lichamelijke en psychische problemen)

Per 1 januari 2013 kunt u op vier manieren aantonen dat u op grond van medische redenen in aanmerking komt voor ontheffing van het inburgeringsvereiste in het kader van naturalisatie.

1. Medisch advies Argonaut

Kunt u tussen nu en naar waarschijnlijkheid vijf jaar het inburgeringsexamen niet doen omdat u ernstig ziek bent? Of omdat u een handicap hebt? Dan kunt u ontheffing aanvragen. Hiervoor hebt u een medisch onderzoek en advies van Argonaut nodig. Argonaut is door de minister van Sociale Zaken en Werkgelegenheid aangewezen als medisch adviseur. Alleen met een medisch advies van Argonaut kunt u om medische redenen ontheffing krijgen van het inburgeringsexamen. Het medisch advies mag op de dag van het indienen van uw naturalisatieverzoek niet ouder zijn dan zes maanden.

Het medisch onderzoek kost geld. Dit moet u zelf betalen. Na het onderzoek krijgt u een brief van Argonaut. In deze brief staat of u het inburgeringsexamen kunt maken.

Kijk voor meer informatie op: www.argonaut.nl/medisch-advies-inburgeringsexamen

2. Beschikking Minister SZW (op grond van artikel 6, eerste lid, Wet inburgering zoals die wet luidt vanaf 1 oktober 2017)

Dit is een beschikking van de minister van Sociale Zaken en Werkgelegenheid waarin staat dat u ontheven bent van de inburgeringsplicht omdat sprake is van een psychische of lichamelijke belemmering dan wel verstandelijke handicap. Deze beschikking mag op de dag van het indienen van uw naturalisatieverzoek niet ouder zijn dan drie jaar.

3. Beschikking DUO (op grond van artikel 6, eerste lid, Wet inburgering)

Dit is een beschikking van DUO waarin staat dat de minister van Sociale Zaken en Werkgelegenheid u ontheft van de inburgeringsplicht omdat u hebt aangetoond dat u door een psychische of lichamelijke belemmering, dan wel een verstandelijke handicap, blijvend niet in staat bent het inburgeringsexamen te behalen. De beschikking mag niet ouder zijn dan drie jaar op het moment van indiening van uw naturalisatieverzoek.

4. Beschikking college B&W (op grond van artikel 6, eerste lid, Wet inburgering zoals deze luidde tot 1 januari 2013)

Het kan zijn dat u nog een beschikking hebt die is afgegeven door het college van B&W. In deze beschikking staat dat u door het college B&W bent ontheven van de inburgeringsplicht, omdat u hebt aangetoond dat u door een psychische of lichamelijke belemmering, of een verstandelijke handicap, blijvend niet in staat bent het inburgeringsexamen te behalen. De beschikking mag bij de indiening van het verzoek om naturalisatie niet ouder zijn dan drie jaar. Overleg met uw gemeente of de beschikking voldoende is om u te ontheffen van het inburgeringsexamen.

Op grond van niet medische redenen tot 1 juli 2013

Tot 1 juli 2013 was het mogelijk een verzoek bij het ROC in te dienen voor een advies, het zogenaamde haalbaarheidsonderzoek, waarin staat dat u vanwege uw leervermogen, in samenhang met onder meer vooropleiding en leeftijd het inburgeringsexamen niet kunt halen.

Heeft u nog een advies van het ROC Amsterdam dan kunt u ontheffing krijgen van het inburgeringsexamen als het advies bij de indiening van het verzoek om naturalisatie niet ouder is dan vijf jaar. U moet nog wel de toets gesproken Nederlands halen op A2 niveau.

Op grond van niet medische redenen vanaf 1 juli 2013

In het kader van naturalisatie kunt u vanaf 1 juli 2013 op grond van niet medische gronden ontheven worden van het inburgeringsexamen als u zich aantoonbaar hebt ingespannen om het examen te halen. U kunt dit bij uw naturalisatieverzoek aantonen op drie manieren:

1. Met een ontheffingsbeschikking van DUO, afgegeven namens de minister van Sociale Zaken en Werkgelegenheid:

Uit deze beschikking moet blijken dat u op grond van artikel 7, tweede lid, van de Wet inburgering geen verplichting heeft om de onderdelen van het inburgeringsexamen en de examinering van de mondelinge en schriftelijke vaardigheden te doen. Deze ontheffingsbeschikking kan alleen worden afgegeven aan vreemdelingen die op of ná 1 oktober 2017 inburgeringsplichtig zijn geworden. U moet naast de ontheffingsbeschikking ook een brief van DUO overleggen waarmee u aantoont dat u het participatieverklaringstraject heeft afgerond.

2. Met een ontheffingsbeschikking van DUO, afgegeven namens de minister van Sociale Zaken en Werkgelegenheid:

Uit deze beschikking moet blijken dat u op grond van artikel 6, tweede lid, van de Wet inburgering bent ontheven van de inburgeringsplicht wegens aantoonbaar geleverde inspanning. Deze beschikking geeft DUO alleen af aan personen die in de periode van 1 januari 2013 tot en met 30 september 2017 inburgeringsplichtig zijn geworden.

3. Met een advies van DUO

Dit is een advies van DUO waaruit blijkt dat ondanks aantoonbaar geleverde inspanningen niet van u verwacht kan worden dat u het inburgeringsexamen zult halen, omdat u:

- minimaal 600 uur heeft deelgenomen aan een inburgeringscursus, een cursus Nederlands als tweede taal of een combinatie daarvan bij een cursusinstelling met het Blik op Werk keurmerk en minimaal viermaal heeft deelgenomen aan de niet behaalde onderdelen van het inburgeringsexamen, waarvan ten hoogste twee van de examenpogingen de overeenkomstige onderdelen van het Staatsexamen Nederlands als tweede taal betreffen;
- minimaal 600 uur heeft deelgenomen aan een alfabetiseringscursus bij een cursusinstelling met het Blik op Werk Keurmerk en u toont aan met een door DUO afgenomen toets dat u niet het leervermogen heeft om het inburgeringsexamen te halen;
- minimaal 600 uur heeft deelgenomen aan een alfabetiseringscursus en een daaropvolgende inburgeringscursus, beide aan een cursusinstelling met het Blik op werk keurmerk, waarvan minimaal 300 uur besteed is aan de alfabetiseringscursus, en u toont aan met een door DUO afgenomen toets dat u niet het leervermogen heeft om het inburgeringsexamen te halen.

Dit advies geeft DUO alleen af aan personen die niet op of na 1 januari 2013 inburgeringsplichtig zijn geworden.

Kijk voor meer informatie op: www.inburgeren.nl.

6. Meer informatie

Hebt u na het lezen van deze publicatie nog vragen? Ga dan naar www.ind.nl of neem contact op met:

1. uw eigen gemeente. Uw gemeente weet wat u moet doen voor een verzoek om naturalisatie.
2. Dienst Uitvoering Onderwijs (DUO).
Adres: Postbus 764, 9700 AT Groningen.
Telefoon: 050 599 96 00. Vermeld in uw telefoongesprek met DUO dat u informatie wenst over inburgering in het kader van een naturalisatieverzoek.
Website: www.inburgeren.nl.
3. Immigratie- en Naturalisatiedienst (IND). Dit kan op verschillende manieren.

Twitter

Hebt u een algemene vraag, dan kunt u die stellen op Twitter via @IND_NL. De IND beantwoordt uw vragen op werkdagen van 9.00 tot 17.00 uur. Vermeld vanwege uw privacy geen V-nummer en andere persoonlijke informatie. De IND reageert via @IND_NL niet inhoudelijk op vragen of opmerkingen over uw dossier.

Brief of e-mail

Algemene vragen

Immigratie- en Naturalisatiedienst
Postbus 17
9560 AA Ter Apel

E-mail: klantinformatiecentrum@ind.minvenj.nl
Of gebruik het e-mailformulier op www.ind.nl.

Telefoon

De IND is bereikbaar via 088 043 04 30 (voor dit informatienummer betaalt u uw gebruikelijke tarief). Vanuit het buitenland belt u +31 88 043 04 30.

Hebt u een vraag over de stand van zaken van uw lopende aanvraag? Houd dan de volgende gegevens paraat:

- V-nummer, indien bekend
- Naam en voornaam (eventueel meisjesnaam)
- Geboorteplaats en geboortedatum
- Nationaliteit

Bezoek

In Nederland kunt u ook terecht bij een IND-loket. Kijk op www.ind.nl voor de dichtstbijzijnde vestiging.

Klachten

Wilt u een klacht indienen over de wijze waarop u door de IND bent behandeld? Dan kunt u gebruik maken van het klachtenformulier op www.ind.nl.

U kunt ook bellen met de klachtenlijn van de IND. Het telefoonnummer is 088 043 04 70.

Vragen over legalisatie?

Voor informatie over legalisatie van documenten (geboorteakte, huwelijksakte) kunt u bellen met telefoonnummer 1400 (Informatie Rijksoverheid). Via internet: www.rijksoverheid.nl

Verwerking van persoonsgegevens

De Immigratie- en Naturalisatiedienst (IND) verwerkt persoonsgegevens tijdens de behandeling van uw aanvraag, melding of verzoek. Dit betekent dat de IND gegevens opvraagt bij uzelf en bij andere organisaties of personen als dat nodig is. Ook gebruikt en bewaart de IND gegevens en geeft deze door aan andere organisaties. De IND houdt zich daarbij aan de regels die in de privacywetgeving staan. Zo moet de IND zorgvuldig en veilig met gegevens omgaan. De wet geeft ook rechten. Als u dat vraagt, mag u bijvoorbeeld zien welke gegevens de IND over u verwerkt. Ook kunt u informatie krijgen over waarom de IND deze gegevens verwerkt en aan wie deze zijn doorgegeven. Op www.ind.nl leest u hoe de IND met uw gegevens omgaat en welke rechten u hebt. Ook leest u hoe u gebruik kunt maken van uw rechten.

Deze publicatie is een uitgave van:
Immigratie- en Naturalisatiedienst
www.ind.nl

Aan de inhoud van de publicatie kunnen geen
rechten worden ontleend. Tekst uit deze uitgave
mag onder bronvermelding worden gebruikt.

Juli 2019 | Publicatie-nr. 3006